

ikke af den Tro, at dette som oftest gaar ud over selve Fabrikanten derved, at det gaar ud over Arbeidet? Det erede Medlem har uden Tvivl saa megen Erfaring i Verden, at han meget godt veed, at det i alt Fald under visse Forhold kan være meget forstyrrende, at unge Mennesker af forskelligt Køn samles i eet Lokale, og hvad Alvoeren ved Arbeidet angaar, tror jeg ikke, at den vil være i Stand til at kue de andre interessante Omstændigheder ved en saadan Samværen. Da Forbudet kun er stillet, naar Arbeidets Beskaffenhed og Pladsen tillader det, ser jeg virkelig ikke, at der er tilstrækkelig Grund til at foreslaa, at denne Paragraf udgaar. — Med Hensyn til Forslagene til § 8 under Nr. 10 og 11, da skjøtter jeg aldeles ikke om den ubegrænsede Bemyndigelse, som det erede Udvalg foreslaar at give mig, § 8 er en af allerbetænkeligste Paragrafer i hele Lovforslaget; men at gjøre Bemyndigelsen for Ministeren aldeles ubegrænset, forekommer mig ikke alene at stride mod Lovforslagets Rante, men den lægger desuden et ganske uhyre Bæver over paa Indenrigsministerens Skuldre, der selvfølgelig vil blive overrendt med Begjæringer om at blive fri snart af den ene og snart af den anden Grund, og det i en overordentlig forsøgt Grad, naar Indenrigsministeren ikke blot har en begrænset Myndighed.

Ændringsforslaget under Nr. 10 forekommer mig at gaa i en anden Retning end den, som det erede Udvalg for Øvrigt har fulgt, nemlig at gjøre Byrden for Industriens saa lille som mulig, og jeg kan ikke indse, hvorfor man vil bevæge Indenrigsministeren Ret til at kunne ogsaa i den Henseende give Moderationer, saaledes at det stod til ham at afgjøre, om han maatte finde, at en Industri var skadelig for unge Mennesker og Børn, naar de skulle gaa der hele Liden, men at det derimod meget vel lod sig gjøre at lade dem gaa der en kortere Tid, uden at det vilde virke skadeligt for deres Sundhed. Jeg ser virkelig ikke, hvorfor man, naar man ser hen til den øvrige Frihed, man vil give Ministeren, vil fratage ham Ret til at kunne komme Fabrikkerne indpaa paa dette Punkt. Den sidste Del af Ændringsforslaget under Nr. 11, der, som sagt, borttager enhver legal Skranke for Indenrigsministeren, tror jeg, at han helst maatte være fri for, ikke blot paa Grund af Vanskeligheden ved i enkelte Tilfælde at træffe det Rette, men ogsaa for at skaane ham og ikke lade det komme til at se ud, som om det er en Vilkaarlighed af Indenrigsministeren, naar han vægrer sig ved at gaa udenfor de Grændser, som Lovforslaget, saaledes som det foreligger, sætter. — Jeg kan saa godt forstaa, at et Lovforslag af denne Beskaffenhed har sin store Vanskelighed, og jeg har jo ogsaa set, at man i andre Lande er gaaet overordentlig varsomt frem i den Henseende;

men jeg tror, at, naar vi overhovedet skulle lovgive paa dette Omraade, da er det forstandigt, at drage sig den Erfaring til Nytte, som man har indhentet i andre Lande, og deriblandt da væsentlig den, at gjøre Skridtet fuldt ud strax og ikke være alt for ængstelig for at træde Interesser indpaa, som maatte føle sig berørte ved Lovforslaget. Ege overfor det erede Medlem, der havde Ordet umiddelbart før mig (M. P. Bruun), vil jeg sige, at om det end maasse kunde blive Følgen af denne Lovgivningsvirksomhed, at Arbeidet i Fabrikkerne blev indskrænket fra 13 til 12 Timer, turde dette maasse være en Fordel. Det kan vel være, at det for den enkelte Mand, saa længe der endnu findes Kræfter, indtil Generationen er ødelagt ved Fabrikvirksomheden, maasse er en Fordel at kunne benytte Jolk i 13 Timer i Stedet for i 12; men det forekommer mig, at 12 Timer maa anses for at være et tilstrækkeligt Spatium i et Døgn, i hvilket man forlanger anstrengende Arbeide. Der foreligger ikke flere Ændringsforslag til dette Affnit.

L. Grifsen: Da den høitærede Ordfører har udtalt nogen Tvivl om, hvorvidt det ikke maatte anses for rigtig ikke at paalægge Fabrikkerne at afflutte skriftlige Kontrakter med unge Mennesker under 18 Aar, naar disse skulle antages som Lærlinge eller til stadigt Arbeide, og da den høitærede Minister ogsaa har stillet Forslag i den Retning, finder jeg mig foranlediget til at sige et Par Ord herom. Jeg hører til de Medlemmer af Udvalget — ja, hele Udvalget har i Øvrigt i dette Spørgsmaal været enigt — der tro, at man vilde gjøre noget Godt ved at foreskrive, at der skal afflutes Kontrakt baade for Haandværkeres og Fabrikanters Vedkommende med de unge Mennesker. Der har i det Hele ikke blot mellem Husbond og Tyende, men ogsaa mellem Haandværkere og Lærlinge udviklet sig et Forhold, som efter min Opfattelse er alt Andet end heldigt. Jeg anser det egentlig ikke for at være særlig til Haandværkernes eller Fabrikanternes Fordel, at der paabydes skriftlige Kontrakter; nei tværtimod, jeg anser det for at være til Fordel for Lærlingerne. Der er efter min Opfattelse ikke noget mere Uheldigt, end at en Lærling efter kort Tids Forløb løber af Lære, begiver sig et andet Sted hen og saa fremdeles; thi Følgen deraf bliver, at han intet Sted faar nogen Færdighed til en Gang at kunne fortsætte den Bane, som han dog skulde uddannes til. Derfor har jeg som sagt holdt stærkt paa, at Kontrakter skulde paabydes, men dersom man vedtager det Forslag, der er stillet af den høitærede Minister, at Fabrikkerne skulle fritages for at oprette disse Kontrakter, vil jeg indstændigt bede det høie Thing at forkaste Udvalgets Forslag under Nr.